

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI

OLIJ VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

QARSHI MUHANDISLIK IQTISODIYOT INSTITUTI

Rektor O.S.H. Bazarov

06.06.2022 y.

MOLIYAVIY MENEJMENT

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta'lim sohasi:	230 000 Iqtisod
Ta'lim yo'nalishi:	5230200- Meneyment(sirtqi bo'lim)
	5230600 – Moliya
	5230600-Moliya (sirtqi bo'lim)

Fanning o'quv dasturi Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti "Moliya" kafedrasi 2022 yil "06" 06 dagi 17 - sonli, "Iqtisodiyot" fakulteti Uslubiy komissiyasining 2022 yil "21" 06 dagi 11 - sonli, Institut Uslubiy kengashining 2022 yil "06" dagi 11 - sonli yig'ilishlarida ko'rib chiqilgan. Institut Ilmiy Kengashida muhokama etilib, (2022 yil "23" 06 dagi 11 -sonli qaror) ma'qullangan.

Тузувчи:

G.U.Nazarova

"Moliya" kafedrasi assistenti

Тақризчилар:

S.R.Egamberdiyeva

Qarshi muxandislik-iqtisodiyot instituti "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasi dotsenti, i.f.n.

A.N.Raximov

Qarshi muxandislik-iqtisodiyot instituti "Biznes va innovatsion menejment" kafedrasi dotsenti, i.f.n.

Fanning o'quv dasturi Qarshi muhandislik - iqtisodiyot instituti Ilmiy Kengashida ko'rib chiqilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan (2022 yil _____ dagi sonli bayonnoma).

5. M. Irizliyev Sh. M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 48 b.

6. Брусков П. Н. Финансовый менеджмент. Финансовое планирование: Учебное пособие / П. Н. Брусков, Т. В. Фионова. - 2-е изд., М.: КНОРУС, 2013. - 232 с. - (Бакалавриат).

7. Elmizayev S. Korporativ moliya. O'quv qo'llama / O'zRO va O'MTV TMI. - T.: "Iqtisod-moliya", 2015. - 272 bet.

8. Toshmurodova B. E., Elmizayev S. E., Tursunova N. R. Moliyaviy menejment. Darslik / O'zRO va O'MTV TMI. - T.: "Iqtisod-moliya", 2017. - 338 bet.

9. Филатова Т. В. Финансовый менеджмент: Учеб. Пособие. - М.: ИНФРА-М, 2014. - 236 с. (Высшее образование: Бакалавриат).

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов / Пер. С. англ. Н. Барышиковой. - М.: ЗАО "Олимп-Бизнес", 2014. - 1008 с.

2. Гладышева Е. В. Финансовый менеджмент: конспект лекций / в соавт. с Ростом / Д.: Феникс, 2014. - 158

3. Ковалев В. В., Ковалев Вит. В. Финансовый менеджмент в вопросах и ответах: учебное пособие. - Москва: Проспект, 2013. - 304 с.

4. Свиридов О. Ю. Финансовый менеджмент. 100 экзаменационных ответов / О. Ю. Свиридов, А. А. Лысенко. - Ростов н/Д.: Феникс, 2014. - 251 [1] с. - (Зачет и экзамен).

5. Теплова Т. В., Корпоративные финансы: учебник для бакалавров. - М.: Издательство "Юрайт", 2013. - 655 с. - Серия: Бакалавр. Углубленный курс.

Internet saytlari:

<http://www.uz.uz> (O'zbekiston Respublikasi Hukumatining rasmiy veb sayti);

<http://www.mfu.uz> (O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligining rasmiy veb sayti);

<http://www.soliq.uz> (Davlat soliq qo'mitasining rasmiy veb sayti);

<http://www.stat.uz> (Davlat statistika qo'mitasining rasmiy veb sayti);

<http://www.cbu.uz> (O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining rasmiy veb sayti);

<http://www.cer.uz> (Iqtisodiy tadqiqotlar markazining rasmiy veb sayti);

<http://www.tdiu.uz> (Toshkent Davlat iqtisodiyot universitetining rasmiy veb sayti);

<http://www.tfi.uz> (Toshkent moliya institutining rasmiy veb sayti); <http://www.iqtisodivot.uz>

(Iqtisodiyot va ta'lim ilmiy jum alining rasmiy veb sayti).

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Iqtisodiyotni istloh qilish va mamlakatni modernizatsiyalashtirish hamda jamiyatni demokratishtirish talablaridan kelib chiqib iqtisodiy fanlar o'quv dasturlarini yangilash davr talabi bo'lib qolmoqda. Moliyaviy menejment fanini dasturi tegishli yo'nalishlar bo'yicha ishlab chiqilgan Davlat ta'lim standartlari asosida tuzilgan. Amaldagi Davlat ta'lim standartlari asosida tayyorlangan dastur "Moliyaviy menejment" fanining nazariy, uslubiy va amaliy mavzulari hamda masalalarini o'z ichiga olgan bo'lib, fanni o'rganishning zamonaviy pedagogik, o'quv-uslubiy, ilmiy va amaliy texnologiyalariga asoslanadi. Mutaxassislik fanlari qatoriga kiruvchi ushbu fan talabamini xo'jalik yurituvchi sub'yektlar faoliyatini moliyaviy jihatdan maqsadli boshqarishning muhim vositalarini, shuningdek moliyaviy menejmentni korxonalarda yo'lga qo'yishni o'rgatadi. "Moliyaviy menejment" fanini puxta o'rganish talabalar kelgusida korxonalarda moliyaviy menejer sifatida faoliyat yuritib, ular korxonalarning bozor iqtisodiyoti sharoitida moliyaviy strategiyasini aniq va to'g'ri belgilay oladi. Moliyaviy menejerlar belgilangan maqsadlarga erishishning eng maqbul moliyaviy rejasini tayyorlaydi, korxonalar moliyaviy resurslaridan samarali foydalanish orqali daromadlarni maksimalashtiradi, puxta o'ylangan moliyaviy qarorlar qabul qiladi, korxonalar moliyaviy xavfsizligi va moliyaviy barqarorligini ta'minlaydi. Shu boisdan ham respublikamizda "Moliyaviy menejment" fanini chuqur o'rganish taqozo etiladi"

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

"Moliyaviy menejment" fanining asosiy maqsadi - talabalar kelgusida yuqori malakali iqtisodchilarni mutaxassislar bo'lib yetishishlari uchun korxonalarda moliyaviy menejmentni tashkil etish va uning istiqbolari haqida nazariy bilimlarni berish hamda ularda moliyaviy menejmentni samarali yuritish to'g'risida ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

Fanning maqsadiga erishishda xizmat qiluvchi asosiy vazifalar quyidagilardan iborat:

- moliyaviy menejmentning mamlakat iqtisodiyotidagi va xo'jalik sub'yektlari iqtisodiyotidagi o'rini o'rganish;
- moliyaviy menejmentning asosiy konsepsiyalarini o'rganish;
- korxonalarda moliyaviy strategiyani belgilash va moliyaviy qarorlar qabul qilishni o'rganish;
- korxona kapitalidan samarali foydalanish yo'llarini o'rganish;
- korxona aktivlarini samarali boshqarish yo'llarini o'rganish;
- korxonalar moliyaviy barqarorligini ta'minlash chora-tadbirlarini o'rganish;
- korxonalarda moliyaviy xavfsizlik masalalarini o'rganish;
- korxonalar moliyaviy holatiga ta'sir etuvchi omillarni o'rganish;
- moliyaviy menejment sohasi bo'yicha rivojlangan davlatlar ilg'or tajribalari va xususiyatlarini o'rganish.

"Moliyaviy menejment" fanini o'zlashtirish jarayonida bakalavr:

- moliyaviy menejmentning iqtisodiy moliyati va ahamiyati;
- moliyaviy menejmentning bazaviy konsepsiyalari;
- moliyaviy menejmentni tashkil etish prinsiplari;
- moliyaviy menejment funksiyalari;
- moliyaviy menejment bosqichlari haqida tasavvurga ega bo'lish;
- korxonalarda moliyaviy rejalashtirishning o'rni va elementlari;
- korxonalarda moliyaviy boshqaruv xususiyatlari;

Talaba mustaqil ishini tayyorlashda faning xususiyatlarini hisobga olgan holda m a'lumotlarni jadvallarda aks ettirish, ko'rsatkichlar tizimidan foydalanish, grafiklarda aks ettirish, slaydlar ko'rinishida belgilash, ko'rsatmalari qurollarda aks ettirish va boshqa shakllardan foydalanish tavsiya etiladi. Mustaqil ish bajariladigan mavzular bo'yicha savolnomalar tuzish, savollarga foydalanishga tavsiya etilgan adabiyotlardan foydalangan holda yozma javob berish, qonun, qaror, me'yoriy hujjatlardan foydalanish, har bir mavzu bo'yicha muammoli masalalarni hal qilish yo'llarini bayon qilish, tavsiyalar berish va boshqalar. Mustaqil ta'limni tashkil etishning mazmuni: talabalar mustaqil ishlari mavzulari kelgusida bajariladigan kurs ishlari va bitiruv malakaviy ishlari mavzulari bilan uzviylikda bajariladi.

Mustaqil ta'lim mavzulari tegishli kafedra yig'ilishida tasdiqlanadi va fanning ishchi o'quv dasturida keltirib o'tiladi. Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'lim mavzulari:

1. Moliyaviy menejment fanining boshqa fanlar bilan o'zaro bo'g'liqligi.
 2. Moliyaviy menejmentning prinsiplari.
 3. Turli mulkchilik shaklidagi korxonalarda moliyaviy menejmentni tashkil etish.
 4. Moliyaviy menejer faoliyatida oddiy va murakkab foiz stavkalaridan foydalanish.
 5. Korxonalarda strategik rejalashtirish xususiyatlari.
 6. Xususiy va qarz kapitalining bahosi.
 7. Moliyaviy aktivlarni baholash xususiyatlari.
 8. Debitorlik va kreditorlik qarzlarning yuzaga kelishini oldini olish yo'llari.
 9. Korxonalarda pul mablag'larining vaqtinchalik qiymati konsepsiyasi.
 10. Korxonalarda investitsion loyihalarni baholash xususiyatlari.
 11. Korxonalarda moliyaviy risklarni baholash usullari.
 12. Korxonalarda xarajatlar samaradorligi baholash.
 13. Korxonalarda narx siyosatini samarali ishlab chiqish.
 14. Korxonalarda ichki soliqliq nazoratini tashkil etish.
 15. Korxonalarda inqirozga qarshi moliyaviy boshqarish yo'nalishlari.
- Mavzular mazmuni hamda ularning o'ziga o'ziga qaratilish va qo'shimchalar kiritish kafedra muhommidan amalga oshirilishi mumkin.

Asosiy adabiyotlar:

1. "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi qaror. - O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik - har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. - Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 104 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda harpo etamiz. Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 56 b.

- korxonalar moliyaviy faoliyatiga turli xil risklarning ta'siri;
- korxonalarda pul oqimlarini boshqarish xususiyatlari;
- moliyaviy qarorlar qabul qilishda moliyaviy risklar ta'sirini baholash;
- korxonalar aktivlaridan samarali foydalanish va ular samaradorligini baholash;
- xarajatlarni va daromadlarni optimal darajada boshqarish;
- mahsulotni ishlab chiqarish va sotish xarajalarini shakllantirishdagi muammolarni bilishi va ularning foydalana olishi;
- korxonalarda moliyaviy ta'minotni samarali tashkil etish va loyihalarni moliyalashtirish jarayonini boshqarish;
- korxonaning soliq majburiyatlarini boshqarish va optimallashtirish;
- korxonalarda investitsion faoliyatni boshqarish va loyiha samaradorligini baholash;
- ichki moliyaviy nazoratni tashkil etish va o'tkazish tartibi;
- inqirozga qarshi chora-tadbirlar mexanizmini ishlab chiqish va amalga oshirish;
- korxona faoliyatidagi moliyaviy risklarning ta'sirini kamaytirish;
- moliyaviy aktivlar portfelini boshqarish ko'nikmalariga ega bo'lish kerak;
- korxonalarda moliyaviy strategiyani belgilash va moliyaviy qarorlar qabul qilishni o'rganish;
- korxonalarda moliyaviy barqarorligini ta'minlash chora-tadbirlarini o'rganish;
- korxonalarda moliyaviy xavfsizlik masalalarini o'rganish;
- moliyaviy menejment sohasi bo'yicha rivojlangan davlatlar ilg'or tajribalari va xususiyatlarini o'rganish va ulardan foydalanish kerak.

1. "Moliyaviy menejment" fanining predmeti, ob'ekti, maqsad va vazifalari

“Moliyaviy menejment” fanining predmeti. “Moliyaviy menejment” fanining obyekti. “Moliyaviy menejment” fanining maqsad va vazifalari. “Moliyaviy menejment” fanini oʻrganish usullari. “Moliyaviy menejment” fanining rivojlanish tarixi. “Moliyaviy menejment” fanining rivojlanishida hissa qoʻshgan iqtisodchi olimlar. “Moliyaviy menejment” fanining tarkibiy tuzilishi. “Moliyaviy menejment” fanining mamlakatimizda rivojlanish xususiyatlari. “Moliyaviy menejment” fanining boshqa fanlar bilan bogʻliqligi. “Moliyaviy menejment” fanini oʻrganishdan kutiladigan natijalar. Moliyaviy menejmentning boshqaruv subyektlari. Moliyaviy menejmentning maqsad va vazifalari. huquq va javobgarliklari hamda ularga qoʻyiladigan talablar.

Moliyaviy menejmentning iqtisodiy mohiyati. Moliyaviy menejmentning ahamiyati. Moliyaviy menejmentning korxona umumiy boshqaruvi bilan o'zaro bog'liqligi. Moliyaviy menejmentni tadbirdorlik faoliyatida takror ishlab chiqarish jarayonini uzluksiz moliyaviy ta'minlashga qaratilgan boshqaruv faoliyati sifatida. Moliyaviy menejment xo'jalik subyektlarning strategik va taktik maqsadlariga erishishga yo'naltirilgan moliyani boshqarish ilmi sifatida. Moliyaviy menejmentning asosiy maqsadi va vazifalari. Moliyaviy menejmentning funktsiya va tamoyillari. Moliyaviy menejmentning umumiy funktsiyalari. Moliyaviy menejmentning maxsus funktsiyalari. Moliyaviy menejment konsepsiyalari. Pul oqimlari va pul mablag'larining vaqt bo'yicha qiymati konsepsiyalari. Risk va daromadlilik konsepsiyasi. Bazor samaradorligi haqida gapotexa. Portfel nazariyasi va faktivlar narx shakllanishi modeli. Kapital tarkibi va dividend siyosati nazariyasi. Agentlik unicosabatlari konsepsiyasi.

16. Korxonalar faoliyatida bankrotlik amaliyoti va uning tashkiliy xususiyatlari

Bankrotlik va korxonalarining iqtisodiy beqarorligi tushunchasi. Bankrotlik holati yuzaga kelish sabablari. Korxonalar bankrotligiga ta'sir etuvchi ichki va tashqi omillar. Korxonalarda bankrotlik holatini prognoz qilish. Bankrotlikda qo'llaniladigan jarayonlar. Bankrotlik me'zonlari. Bankrotlikning oldini olishga qaratilgan chora-tadbirlar. Korxonalarining to'lovga layoqatlilik darajasi. Bankrotlik holatini baholovchi moliyaviy ko'rsatkichlar. O'zbekiston Respublikasi "Bankrotlik to'g'risida"gi Qonuni.

IV. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. "Moliyaviy menejment" fanining predmeti, obyekti, maqsad va vazifalari.
2. Moliyaviy menejmentning konseptual asoslari.
3. Moliyaviy menejmentni tashkil etish mexanizmi va korxonalarda tashkiliy xususiyatlari.
4. Moliyaviy menejmentning matematik asoslari.
5. Korxonalarda moliyaviy qarorlar qabul qilish asoslari.
6. Moliyaviy rejalashtirish va byudjetlashirish.
7. Korxona pul oqimlarini boshqarish.
8. Kapitalni va moliyaviy ta'minot jarayonini boshqarish.
9. Investitsion qarorlar qabul qilish asoslari.
10. Debitorlik va kreditorklik qarzlarni boshqarish.
11. Korxonalarda moliyaviy risklarni boshqarish.
12. Korxonalarda xarajatlarni boshqarish.
13. Korporativ tuzilmalarda soliq menejmentini tashkil etish.
14. Korxonalarda narx shakllanish jarayonini boshqarish.
15. Korporativ tuzilmalarda inqirozga qarshi boshqaruvning tashkiliy xususiyatlari.
16. Korxonalar faoliyatida bankrotlik amaliyoti va uning tashkiliy xususiyatlari.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda quyidagi didaktik tamoyillarga amal qilindi:

- amaliy mashg'ulotlarning maqsadini aniq belgilab olish;
- talabada natijani mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatini ta'minlash;
- talabani nazariy-metodik jihatdan tayyorlash.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqildi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar, keyslar orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar echish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, qonun va me'yoriy hujjatlardan foydalana bilish va boshqalar tavsiya etiladi.

N. Fan bo'yicha kurs ishi

Fan bo'yicha kurs ishlari o'quv rejada ko'zda tutilmagan.

3. Moliyaviy menejmentni tashkil etish mexanizmi va korxonalarda tashkiliy xususiyatlari

Moliyaviy menejment xizmatlari mohiyati, ahamiyati va turlari. Strategik moliyaviy menejment. Joriy moliyaviy menejment. Operativ moliyaviy menejment. Moliyaviy menejmentni tashkil etish bosqichlari: moliyaviy rejalashtirish, operativ boshqarish, moliyaviy nazorat (moliyaviy tahlil). Moliyaviy menejment xizmatlarini amalga oshiruvchi bo'limlarning xodimlari, maqsad va vazifalari, huquq va majburiyatlari. Moliyaviy menejer maqsad va vazifalari. Turli korxonalarda moliyaviy menejment xizmatlarini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari. Korporativ tuzilmalarda moliyaviy menejmentning tashkiliy xususiyatlari. Kichik korxonalarda moliyaviy menejment xizmatlarini tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari. Korxonalarda moliyaviy faoliyatni tashkil etish mexanizmi.

4. Moliyaviy menejmentning matematik asoslari

Moliyaviy menejmentning matematik asoslari. Pul mablag'larining vaqt bo'yicha qiymati konsepsiyasining mohiyati. Pul mablag'larining joriy qiymati. Pul mablag'larining kelgusi qiymati. Foiz stavkalari turlari: oddiy, murakkab, oddiy hisob va murakkab hisob foiz stavkalari va ularning turli xil holatlarda o'ziga xos xususiyatlari. Diskont stavkasi uning o'ziga xos xususiyatlari. Pul oqimlari bo'yicha bir martalik moliyaviy operatsiyalar. Annuitetlar va ularning o'ziga xos xususiyatlari. Erkin shakldagi pul mablag'lari to'lovlari. Inflyatsiya darajasini o'z ichiga olgan foiz stavkalari. Fisher formulasi va uning o'ziga xos xususiyati.

5. Korxonalarda moliyaviy qarorlar qabul qilish asoslari

Moliyaviy strategiyani belgilash orqali moliyaviy qarorlar qabul qilishni tashkil etish. Korporativ tuzilmalarda moliyaviy qarorlar qabul qilishning dominant sohalari tavsifi. Biznesning tashqi iqtisodiy muhiti. Korporativ tuzilmalarda moliyaviy strategiya ishlab chiqish va amalga oshirish bosqichlarining o'zaro ketma-ketligi. Moliyaviy qarorlar qabul qilishda strategik moliyaviy tahlil va uning asosiy yo'nalishlari. Korxona moliyaviy strategiyasi prinsiplari. Korxona moliyaviy faoliyatining strategik maqsadlari va ularning shakllanishi. Korxonalarda strategik moliyaviy qarorlar va ularning qabul qilinishi.

6. Moliyaviy rejalashtirish va byudjetlashirish

Korxonalarda moliyaviy rejalashtirishning maqsad va vazifalari. Moliyaviy rejalashtirishni amalga oshirish bosqichlari. Korporativ tuzilmalarda moliyaviy rejalashtirish metodlari. Moliyaviy rejalashtirish turlari. Moliyaviy rejalashtirish prinsiplari. Biznes-rejani tuzish tartibi va tarkibi. Byudjetlashirish moliyaviy rejalashtirish va xarajatlarni nazorat qilish metodi sifatida. Moliyaviy prognozlashirish va uning ahamiyati. Moliyaviy rejalashtirishning tarkibiy tuzilishi.

7. Korxona pul oqimlarini boshqarish

Korxona pul mablag'lari harakatini boshqarish maqsad va vazifalari. Pul mablag'larini boshqarishning ahamiyati. Korxonalarda faoliyat turlari bo'yicha pul oqimlari harakatini boshqarish. Korxonalarda pul fondlarini shakllanish masalalari. Korxona pul fondlaridan samarali foydalanish yo'nalishlari. Mahsulot sotishdan tushum va uning taqsimlanishi. Amortizatsiya fondi va undan samarali foydalanish yo'llari. Pul mablag'larining joriy va kelgusi qiymati. Pul mablag'lari holatini ifodalovchi moliyaviy ko'rsatkichlar.

8. Kapitalni va moliyaviy ta'minot jarayonini boshqarish

Korxonalar faoliyatini moliyalashtirish manbalari. Korporativ tuzilma faoliyatida moliyaviy manbalarni tanlashga ta'sir etuvchi omillar. Korporativ tuzilmalar faoliyatini moliyalashtirishda kapitalning o'rtaq tortilgan va chegara bahosini aniqlash. Moliyaviy ta'minot jarayonida kapitalning optimal tarkibini belgilash. Korxona kapitali strukturasi va uni boshqarish. Korxona kapital qiymatini boshqarish. Xususiy kapital qiymati va uni aniqlash. Korxona qarz kapitali qiymati va uni aniqlash. Korxona xususiy kapitali va uning tarkibi hamda shakllanish manbalari. Korxona o'z moliyaviy resurslarining shakllanishining o'ziga xos xususiyatlari. Korxona majburiyatlari, ularning shakllanish manbalari va foydalanish yo'nalishlari. Korxona kapitali rentabelligi. Moliyaviy levidij ko'effitsienti va moliyaviy richag samaradorligi. Korxona biznes qiymatini aniqlash va uni maksimallashtirish masalalari.

9. Investitsion qarorlar qabul qilish asoslari

Real investitsiya loyihalarini moliyaviy-iqtisodiy asoslash. Moliyaviy investitsiyalar portfelini shakllantirish, ular bo'yicha risk va daromadlilikni aniqlash. Qimmatli qog'ozlarga qo'yilgan investitsiyalar va ular dafomadlilikini baholash. Moliyaviy aktivlarni real qiymatini baholash va bu bo'yicha moliyaviy qarorlar qabul qilish. Moliyaviy aktivlarni moliyalashtirish jarayonini boshqarish. Moliyaviy aktivlardan samarali foydalanish yo'nalishlari. Korxona moliyaviy aktivlarini boshqarish siyosati. Korxona investitsion siyosati mohiyati va ahamiyati. Korxona moliyaviy menejmentining investitsion qarorlari. Korxonalar investitsiyalarni boshqarishning maqsad va vazifalari. Investitsion loyihalar samaradorligini baholash. Korxonalar investitsion portfelni boshqarish asoslari. Investitsion loyihalar risk va daromadlilik darajasi. Uzoq va qisqa muddatli investitsion loyihalar samaradorlik ko'rsatkichlari: so'f joriy (NPV); investitsion loyihaning qoplash davri; investitsion faoliyat foydasi ichki me'yori; investitsion faoliyat rentabelligi; investitsion loyihaning iqtisodiy samaradorligini belgilovchi boshqa ko'rsatkichlar.

10. Debitorlik va kreditorlik qarzlarni boshqarish

Korxonalar debitorlik va kreditorlik qarzlarning mavjud kelish sabablari. Korxonalar debitorlik qarzlarni boshqarishning asosiy jihatlari. Korxonalar kreditorlik qarzlarni boshqarishning asosiy jihatlari. Korxonalar debitorlik qarzlarni boshqarish bosqichlari. Korxonaning debitorlik qarzlarni tahlil qilish masalalari. Debitorlik va kreditorlik qarzlarni boshqarish siyosat turlari va ulardan korxona uchun optimalni tanlash masalalari. Debitorlik qarzlari shartlar tizimini shakllantirish. Xaridorlarni baholash standartlarini shakllantirish va ularga qarzga mahsulot realizatsiya qilish shartlarini taqqoslash masalalari. Debitorlik qarzlarni undirish tartibi. Debitorlik qarzlarni qayta investitsiya qilishning zamonaviy shakllari va ulardan foydalanish masalalari. Debitorlik qarzlari hamda ularni undirish ustidan samarali nazorat o'rnatish tartibi.

11. Korxonalar moliyaviy risklarni boshqarish

Moliyaviy risklarni boshqarish moliyaviy menejmentning asosiy boshqaruv obyektlaridan biri sifatida. Moliyaviy risklarning iqtisodiy mohiyati, turlari va bozor iqtisodiyoti sharoitida risklarni boshqarishga bo'lgan zarurat. Moliyaviy risklarni boshqarishning maqsad va vazifalari. Moliyaviy risklarni boshqarish prinsiplari va metodlari. Moliyaviy risklarni boshqarish metodlari. Korxona moliyaviy resurslarga ta'sir etuvchi xavf-xatarlarni minimallashtirish. Risklarni boshqarishda diversifikatsiya, limitlash, sug'urtalash, axborotlar yig'ish, o'z-o'zini sug'urtalashning ahamiyati. Moliyaviy risklarni boshqarish mexanizmlari. Moliyaviy risklarni baholovchi ko'rsatkichlar. Moliyaviy risklarni pasaytirish yo'llari. Aktivlar daromadlilik va ularga ta'sir etuvchi risklar. Moliyaviy risklarni baholash modellari.

12. Korxonalar xarajatlarini boshqarish

Korxonalar xarajatlarni boshqarishning mohiyati va ahamiyati. Xarajatlarni boshqarish maqsad va vazifalari. Korxonalar xarajatlarni boshqarish funksiyalari va tamoyillari. Korxonalar xarajatlarni boshqarish bosqichlari. Korxona ishlab chiqarish xarajatlarni boshqarishning o'ziga xos xususiyatlari. Korxona xarajatlarning tasniflashi. Mahsulot ishlab chiqarish tannarxini pasaytirish yo'llari. Korxonalar mahsulot ishlab chiqarish zararsizlik nuqtasi. Korxonalar xarajatlarni optimallashtirish va daromadlar markazi. Xom ashyo sotib olish va ularni saqlash xarajatlarni optimallashtirish masalalari. Xarajatlarni boshqarish bo'yicha qarorlar qabul qilish masalalari. Korxona xarajatlarning samaradorlik ko'rsatkichlari. Korxonalar xarajatlarni boshqarishda moliyaviy nazoratning o'zini va ahamiyati.

13. Korporativ tuzilmalarda soliq menejmentini tashkil etish

Soliq menejmentning iqtisodiy mohiyati, tasniflashi va vazifalari. Soliq menejmentning tarkibiy qismlari. Korxona soliq menejmentining asosiy vazifalari. Korporativ soliq menejmentning tashkiliy yo'nalishlari va unda soliq imtiyozlaridan samarali foydalanish. Soliq menejmentini amalga oshiruvchi subyektlar. Korxonalar soliq munosabatlarini boshqarish. Soliqning korxonalar moliyaviy faoliyatiga ta'sirini baholash. Soliqning korxona moliyaviy holatiga ta'sirini kamaytirish yo'llari. Korporativ tuzilmalarda soliq risklarini boshqarish. Soliq xatolarining asosiy turlari. Korxonalar soliq xavfsizligini ta'minlash masalalari. Ichki soliq nazorati va unda e'tibor qaratiladigan jihatlari. Korxonalar soliq to'lovlarini rejalashtirish. Soliqni optimallashtirish va minimallashtirish orqali foydani maksimallashtirish yo'llari. Korxonalar soliq yukini aniqlash va uning moliyaviy holatiga ta'sirini kamaytirish masalalari. Soliq imtiyozlaridan samarali foydalanish yo'llari.

14. Korxonalar narx shakllanish jarayonini boshqarish

Korxonalar narx siyosatining maqsad va asosiy yo'nalishlari. Korxonalar narx siyosatiga ta'sir etuvchi omillar. Korxonalar narx siyosatida xaridorlar psixologiyasini hisobga olish. Narxlarini boshqarish darajalari: tarmoq doirasida, tovar-bozor strategiyalari doirasida va savdo bitimlari doirasida. Narxlarini shakllantirish metodlari. Narx shakllanishiga soliqning ta'sirini kamaytirish. Narx siyosatining korxonalar moliyaviy holatiga ta'siri. Narx shakllanishiga ta'sir etuvchi ichki va tashqi omillar. Narx strategiyasini shakllantirish bosqichlari. Bozor iqtisodiyoti sharoitida korxonalar narx shakllanish jarayoni bosqichlari. Transfert narxlar shakllanishi va ularni boshqarish. Transfert narxlarini shakllanish jarayonini boshqarishning maqsad va vazifalari. Transfert narx shakllanish metodlari. Transfert narxlarini shakllantirish muammolari. Transfert narxlarini shakllantirishda soliq munosabatlari.

15. Korporativ tuzilmalarda inqirozga qarshi boshqaruvning tashkiliy xususiyatlari

Korxonalar inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv mazmun-mohiyati. Korxonalar inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruvning bosh maqsadi. Korxonalar inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruvning asosiy vazifalari. Korxonalar inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv strategiyasi. Korxonalar inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv bosqichlari. Korxonalar inqiroz holatlarini baholovchi moliyaviy ko'rsatkichlar. Korxonalar inqiroz holatlarining kelib chiqish sabablari. Korxonalar inqiroz holatlarining oldini olish masalalari. Korxona moliyaviy natijasiga salbiy ta'sir etuvchi ichki va tashqi omillar. Korxonalar moliyaviy sog'lomlashtirish masalalari. Korxona aktivlarini qayta tarkiblash masalalari.